Załącznik do uchwały Nr XXIII/179/2013
Rady Gminy Sławatycze
Z dnia 30 grudnia 2013 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

NA LATA 2014 - 2016

AGNIESZKA WRÓBLEWSKA

Spis treści

Spis treści 2

I. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU 3
II. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH 4
1. Rodziny korzystające z pomocy społecznej w Gminie Sławatycze. 5
2. Problemy dotykające rodziny w Gminie Sławatycze na podstawie ankiet 10
3. Problemy dotykające rodziny w Gminie Sławatycze na podstawie informacji uzyskanych na spotkaniu zespołu 13
II. ZASOBY INSTYTUCJONALNE I SPOŁECZNE GMINY SŁAWATYCZE W ZAKRESIE OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ. ANALIZA SWOT. 14
III. PLANOWANIE DZIAŁAŃ 17
1. Obszary priorytetowe gminy w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną. 17
2. Cele strategiczne, operacyjne i zadania dla programu. 17
3. Harmonogram wdrażania programu. 26
4. Zasady monitorowania programu oraz weryfikowania jego założeń. 29

Dynamiczne przemiany zachodzące w społeczeństwie polskim, oprócz pozytywnych skutków, powodują także nasilanie się wielu negatywnych zjawisk takich, jak: bezrobocie, brak poczucia stabilizacji życiowej i zawodowej, eurosieroctwo, brak poczucia bezpieczeństwa, bezradność opiekuńczo - wychowawcza, patologie, przemoc. Zjawiska te nierzadko prowadzą do rozpadu rodziny, czy też pogłębiają bezradność rodzin w sprawach opiekuńczo - wychowawczych. Pozostawienie rodziny bez odpowiedniego wsparcia i pomocy specjalistycznej powoduje jej postępującą degradację i skutkuje różnorodnymi konsekwencjami, które najbardziej dotykają dzieci.

Opieka nad dzieckiem i rodziną jest częścią gminnego systemu pomocy społecznej. Aby system wspierania rodziny i dziecka oraz przeciwdziałania przemocy przyniósł pożądane efekty i był zgodny z założonymi ustawowo kierunkami należy wypracować systemowe rozwiązania dotyczące poprawy sytuacji opiekuńczo - wychowawczej dzieci i młodzieży, a także całych rodzin. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo – wychowawczych polega na planowych działaniach mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do właściwego wypełniania tych funkcji.

Niniejszy Program Wspierania Rodziny Gminy Sławatycze na lata 2014-2016 ma za zadanie zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie, angażującego zasoby gminy. Dlatego też program został opracowany przy wsparciu osób, które na co dzień pracują na rzecz dziecka i rodziny. Została przeprowadzona ankieta wśród osób kształtujących politykę społeczną w gminie oraz w szkołach i placówkach edukacyjnych. Odbyło się także spotkanie, na którym diagnozowano problemy społeczne występujące w Gminie Sławatycze oraz zaprojektowano działania zmierzające do przeciwdziałania tym problemom. W spotkaniu uczestniczyły następujące osoby:

1.Arkadiusz Misztal – Sekretarz Gminy

2.Dorota Gryciuk - Dyrektor Zespołu Szkół w Sławatyczach

3.Elżbieta Zalewska – Wicedyrektor Zespołu Szkół

4.Jolanta Buczek – Nauczyciel

5.Magdalena Świątkowska – Psycholog-pedagog

6.Sylwia Gruszkowska – Psycholog –pedagog

7.Waldemar Knyba – Lekarz rodzinny

8.Halina Korzeniewska- Pielęgniarka środowiskowo-rodzinna

9.Adrian Ruszyński – Komisariat Policji Wisznice-dzielnicowy gminy Sławatycze

10.Agnieszka Malczewska- Starszy pracownik socjalny

11.Edyta Zwierzchowska- Specjalista pracy socjalnej

12.Piotr Dudkiewicz-Pracownik socjalny

13.Ewa Jabłońska-Inspektor ds. świadczeń rodzinnych

14.Małgorzata Walczuk- Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej

15.Bolesław Szulej – Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury

16.Jacek Mazaniuk – Kurator społeczny

17.Wiesław Szczepanski-OSP

Partycypacyjne opracowanie programu sprawia, iż program jest dostosowany do rzeczywistych potrzeb i możliwości lokalnej społeczności.

I. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2013 nr 0 poz. 182), określa zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń oraz tryb ich udzielania. Definiuje cel pomocy społecznej, jako „umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości." (art. 2, pkt 1.) Zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem (art. 3, pkt.1,2).

Cel pomocy społecznej, rodzaje problemów i potrzeb, przewidziane zadania koncentrują się przede wszystkim na rodzinie. W Ustawie o Pomocy Społecznej uwzględniono obszary odnoszące się bezpośrednio do rodziny, koncentrując się na działaniach mających zapobiegać i łagodzić skutki różnego typu nieprawidłowości w jej funkcjonowaniu.

Powiązanym dokumentem jest Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. z 2011 r., Nr 149) skierowana do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, gdzie kompleksowo określone zostały zasady i formy wsparcia oparte na podmiotowości rodziny i dziecka. W ustawie czytamy wprost: „ .... dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków,

a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przezywającej trudności w opiekowaniu i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami (...)". Ustawa ta nakłada na gminy obowiązek posiadania 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny (art. 176).

Ponadto zastosowanie mają następujące dokumenty:

- Konwencja o prawach dziecka.
- Kodeks rodzinny i opiekuńczy.
- Ustawa o ochronie danych osobowych.
- Ustawa o dostępie do informacji publicznej.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii.
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 o ochronie praw lokatorów /.../.
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 o samorządzie powiatowym.
- Ustawa z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym.
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 o Policji.
- Ustawa z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty.
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 - Kodeks karny.
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 - Kodeks postępowania karnego.

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.[1]

W 2012 r. w Gminie Sławatycze rodzin znajdujących się pod opieką GOPS było ogółem 240, w tym rodzin niepełnych 16, rodzin wielodzietnych 35, rodzin emerytów i rencistów 75. Diagnoza problemów społecznych dotykających rodziny z terenu gminy Sławatycze została przeprowadzona w następujący sposób:

- przeanalizowano dane statystyczne dotyczące problemów rodzin

[1] Szczegółowa diagnoza problemów społecznych występujących w Gminie Sławatycze została zamieszczona w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sławatycze na lata 2014 - 2020

- przeprowadzona ankietę wśród społeczności gminnej, w tym wśród pracowników instytucji i organizacji na co dzień mających kontakt z rodzinami: szkoły, placówki kultury, GOPS, lokalnej ngo, radni gminy, pracownicy UG
- zorganizowano spotkanie warsztatowe, na którym zgromadzeni lokalni liderzy wskazali na problemy społeczne dotykające rodziny w gminie z perspektywy działania swojej instytucji czy organizacji

1. Rodziny korzystające z pomocy społecznej w Gminie Sławatycze.

Biorąc pod uwagę sprawozdania GOPS w Sławatyczach wyszczególniające powody przyznawania pomocy rodzinom, można wyszczególnić następujące problemy trapiące rodziny w gminie: ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba i niepełnosprawność.

Tabela 1.: Powody przyznania pomocy mieszkańcom gminy w latach 2010-2012. Źródło: GOPS Sławatycze

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	**LICZBA RODZIN OGÓŁEM**		
	LATA		
	2012	**2011**	**2010**
UBÓSTWO	**101**	**90**	***94***
SIEROCTWO	**0**	**0**	***1***
BEZDOMNOŚĆ	**2**	**3**	***0***
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	**34**	**35**	***27***
W TYM:	**30**	**32**	***24***
WIELODZIETNOŚĆ			
BEZROBOCIE	**95**	**98**	***94***
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	**26**	**26**	***25***
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	**71**	**85**	***78***
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	**18**	**16**	***17***
W TYM:	**14**	**12**	***13***
RODZINY NIEPEŁNE			
RODZINY WIELODZIETNE	**2**	**0**	***0***

Ze sprawozdań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławatyczach wynika, że w ciągu ostatnich trzech lat w gminie dominują problemy związane z: bezrobociem, ubóstwem i długotrwałą lub ciężką chorobą.

Czołowym problem okazuje się bezrobocie. Właśnie z powodu bezrobocia objętych pomocą zostało: w 2010 r. - 94 rodziny, w 2011 r. - 98 rodzin, a w 2012 r. - 95 rodzin.

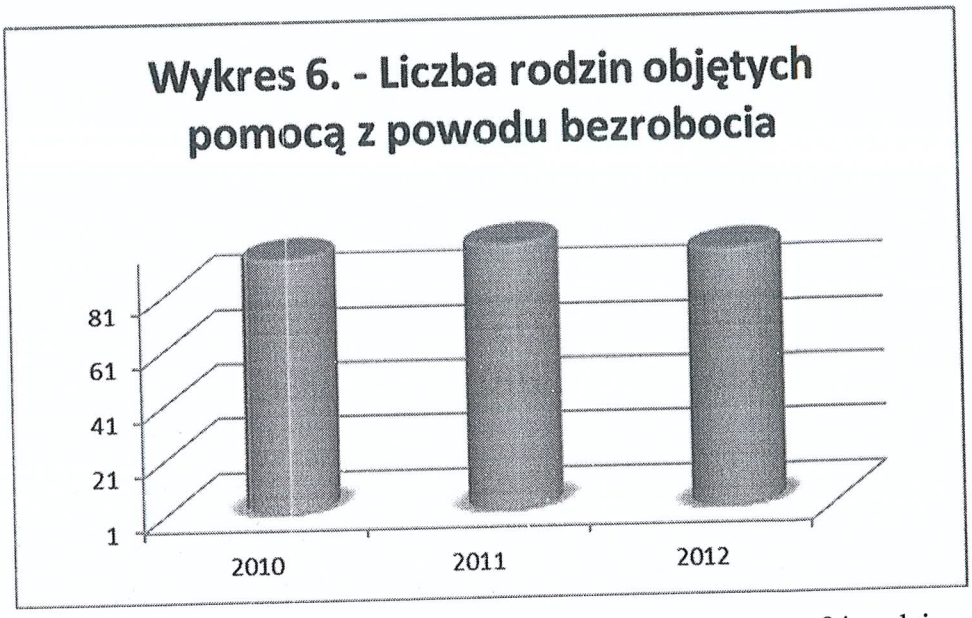

Z powodu ubóstwa pomocy udzielono: w 2010 r. - 94 rodzinom, w 2011 r. - 90 rodzinom, w 2012 r. - 101 rodzinom.

Długotrwała lub ciężka choroba okazała się przyczyną objęcia pomocą: w 2010 r. - 78 rodzin, w 2011 r.-85 rodzin, w 2012 r. - 71 rodzin.

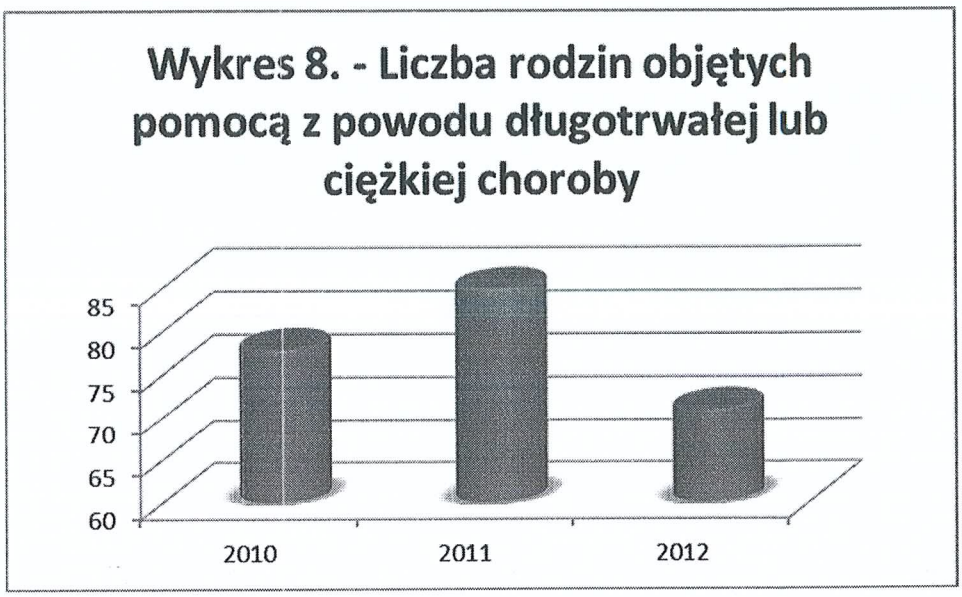

W gminie mieszka 45 osób niepełnosprawnych, w tym 2 dzieci mających nauczanie indywidualne.

Z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa pomoc przyznano: w 2010 r. - 27 rodzinom, w 2011 r. - 35 rodzinom, a w 2012 r. - 34 rodzinom.

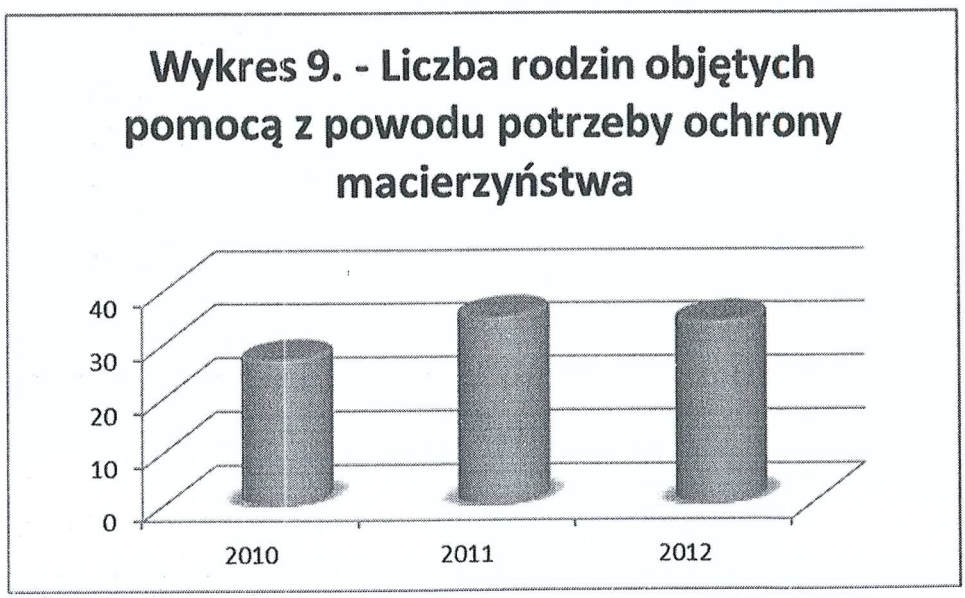

Niepełnosprawność okazała się przyczyną udzielenia pomocy w 2010 r. - 25 rodzinom, w 2011 r. - 26 rodzinom, a w 2012 r. - również 26 rodzinom.

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego była powodem objęcia pomocą w 2010 r. - 17 rodzin, w 2011 r. - 16 rodzin, a w 2012 r. - 18 rodzin.

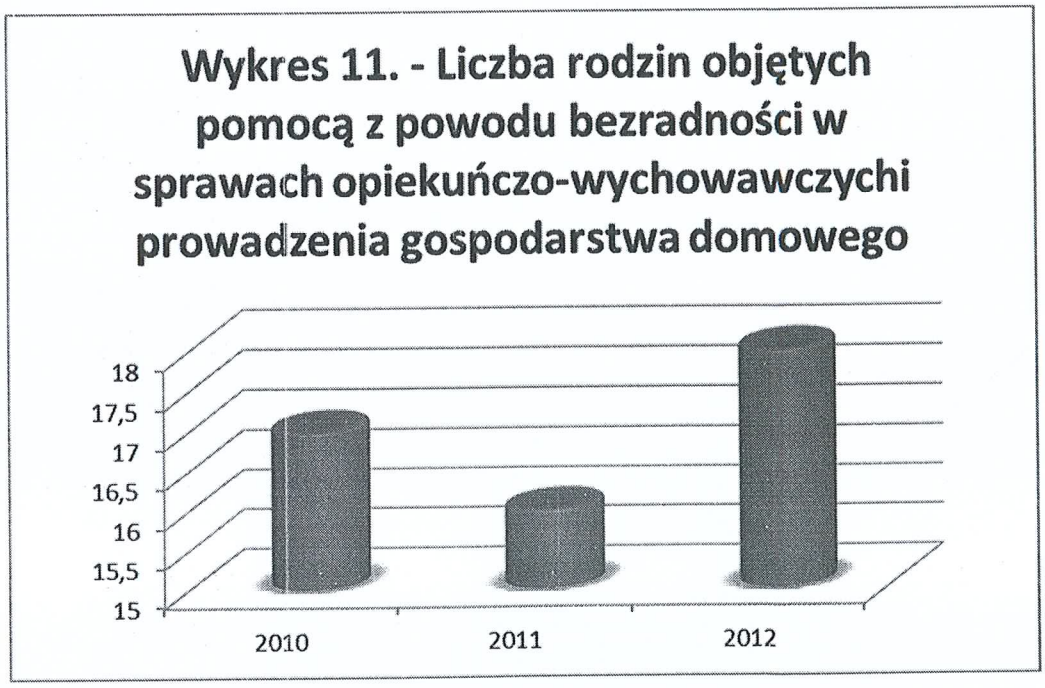

Natomiast alkoholizm w 2010 r. - 12 rodzin, w 2011 r. - 15 rodzin, w 2012 r. - 18 rodzin.

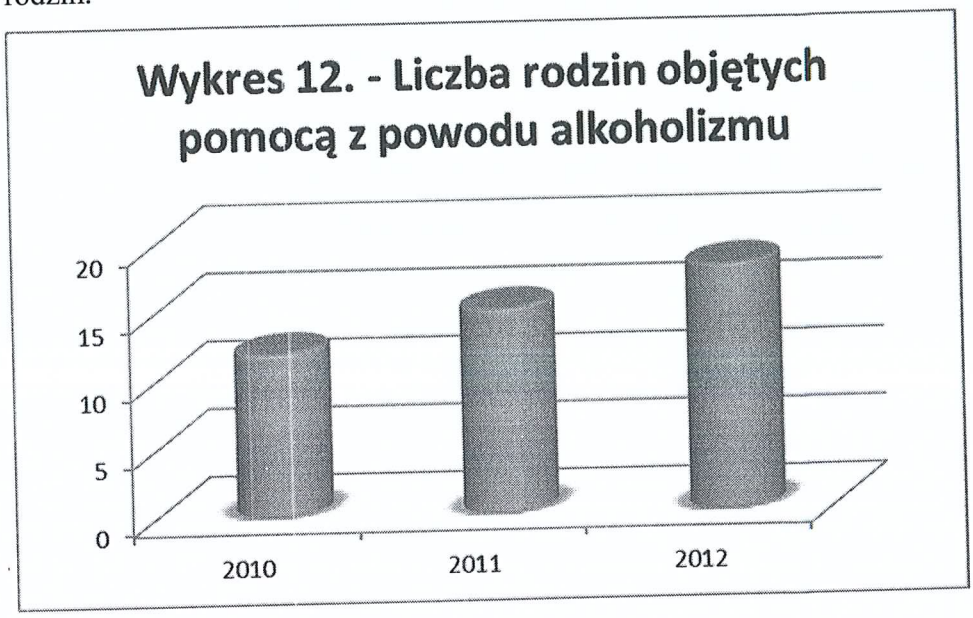

Według Powiatowego Urzędu Pracy na 2012 rok w gminie Sławatycze było 185 bezrobotnych, w tym 94 kobiet. Do powyższego wskaźnika dodać należy ukryte bezrobocie w rolnictwie (ponad 90% mieszkańców traktuję rolnictwo jako podstawowe źródło utrzymania) z racji niepełnego zatrudnienia we własnych, małych obszarowo gospodarstwach.

Tabela. Bezrobotni zarejestrowani w PUP Biała Podlaska w latach 2010-2012, źródło: Statystyki PUP.

Lata	**2010**	**2011**	**2012**
Bezrobotne kobiety	73	94	94
Bezrobotni z prawem do zasiłku	9	10	7
Ogółem	159	188	185

Z powyższej tabeli wynika, że bezrobocie w gminie Sławatycze ma charakter długotrwały. Świadczyć o tym może fakt, iż w roku 2010 tylko 5,7% bezrobotnych miało prawo do zasiłku, w roku 2011 tylko 5,32%, natomiast w roku 2012 - 3,78%. Długotrwałe bezrobocie, oprócz pogorszenia się sytuacji materialnej, rodzi wiele innych problemów takich

jak: choroby (w tym depresja), rozbicie rodzin spowodowanym wyjazdami za pracą poza miejsce zamieszkania, czy dezaktualizacja kwalifikacji osoby bezrobotnej.

2. Problemy dotykające rodziny w Gminie Sławatycze na podstawie ankiet

Ankieta przeprowadzona wśród 200 dorosłych mieszkańców gminy uwidoczniła następujące problemy związane z funkcjonowaniem rodzin:[2]

1. Problemy dotyczące dzieci i młodzieży:

a) Brak pozytywnych wzorców i autorytetów- 18

b) Przemoc ze strony rodziców- 2

c) Alkohol i papierosy- 38

d) Narkotyki- 6

e) Chuligaństwo- 21

f) Brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu- 43

g)Bezproduktywne spędzanie czasu wolnego- 25

2. Problemy społeczne rodzin:

a) Nieporadność życiowa- 14

b) Ubóstwo- 23

c) Bezrobocie- 51

d) alkoholizm- 24

e) Bezradność opiekuńczo-wychowawcza- 13

f)Brak poradnictwa psychologiczno-prawnego- 7

g) Niski poziom wzajemnej pomocy pomiędzy rodzinami- 10

h) Zanikanie tradycyjnych form spotkań rodzinnych- 18

3. Problemy społeczne osób starszych:

a) Izolacja społeczna (samotność)- 53

b) Izolacja rodzinna (odrzucenie)- 22

c) Niepełnosprawność- 18

d) Niezdolność do samoobsługi- 19

e) Brak zorganizowanych form wspólnego spędzania czasu- 30

---

[2] Dane z GSRPS na lata 2014-2020 Sławatycze

Diagnoza obecnego poziomu usług społecznych w gminie Sławatycze:

W jakim stopniu jest Pan(i) zadowolona z następujących warunków życia w gminie ?	Bardzo niezadowolony/a	Niezadowolony/a	Niezdecydowany/a	Zadowolony/a	Bardzo zadowolony/a
1. Organizacja czasu wolnego (koła zainteresowań, kluby sportowe)	14	19	20	15	4
2. Dostęp do Internetu	8	16	18	23	7
3. Dostęp do informacji na temat wydarzeń w gminie	7	15	22	19	9
4. Dostęp do kultury: biblioteka, koncerty, wystawy	4	12	16	30	12
5. Organizacja imprez cyklicznych w gminie	8	15	23	19	8
6. Dostępność doradztwa psychologiczno – prawnego	9	16	21	22	6
7. Poziom opieki społecznej	2	10	11	38	10
8. Poziom opieki zdrowotnej	17	22	18	14	3
9. Bezpieczeństwo publiczne	4	18	21	23	8
10.Warunki mieszkaniowe	3	10	15	31	13
11. Miejsca rekreacji (np. parki, skwer, place zabaw)	21	20	15	14	3
12. Jakość szkół	3	14	20	29	7
13. Dostępność przedszkoli	3	6	13	41	11
14. Żywotność lokalnej tradycji i historii w codziennym życiu	3	6	24	36	5
15. Siła więzi międzyludzkich	7	12	27	21	7

integrujących mieszkańców					
16. Dostępność handlu i usług	5	8	17	36	8
17. Poziom udziału mieszkańców w życiu publicznym gminy	10	14	30	19	1

Ankietowani wskazali następujące zadania, służące rozwiązywaniu problemów społecznych dotykających rodziny gminy Sławatycze:

1	vorzenie punktu informacyjnego w gminie oferującego usługi doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy	7,17
2	Mobilny punkt pomocy specjalistycznej dla osób uzależnionych	6,2
3	Dzienny Dom Pomocy Społecznej	6,91
4	Likwidacja barier architektonicznych w urzędach	6,6
5	Mieszkania chronione, lokale socjalne	6,32
6	Usługi opiekuńcze dla osób starszych i/lub niepełnosprawnych	7,7
7	Stworzenie sieci pomocy sąsiedzkiej	7
8	Założenie grup wsparcia dla osób niepełnosprawnych	6,95
9	Założenie grup wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	7,1
10	Organizacja miejsc zakwaterowania dla sprawców przemocy	4,61
11	Założenie wolontariatu	5,63
12	Finansowanie płatnych szczepionek dla dzieci	7,81
13	Zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów (kardiolog, diabetolog, onkolog)	8,97
14	Pomoc psychologa/terapeuty, profilaktyka uzależnień dla dzieci, młodzieży, dorosłych	7,53
15	Stypendia dla dzieci z ubogich rodzin	7,44
16	Zapewnienie dostępu do pedagoga, logopedy i opieki medycznej w szkołach i	8,11

	przedszkolach	
17	Wydłużenie czasu pracy przedszkoli	5,79
18	Poszerzenie oferty o oddział żłobkowy	4,63
19	Zwiększenie ilości obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie placówek oświatowych	6,63
20	Potrzeba pedagogizacji rodziców i dzieci	7,12

3. Problemy dotykające rodziny w Gminie Sławatycze na podstawie informacji uzyskanych na spotkaniu zespołu

Członkowie zespołu zadaniowego oraz zaproszeni goście uczestniczący w warsztatach zdiagnozowali następujące problemy społeczne dotykające rodziny w gminie Sławatycze:

problemy społeczne w gminie w sferze rodzin.	
problem	**sposób rozwiązania**
— rodziny niewydolne wychowawczo (środowiska zaniedbujące dzieci oraz ograniczające perspektywy właściwego rozwoju dziecka)	- wprowadzenie asystenta rodziny - położenie nacisku na tego typu rodziny dysfunkcyjne przez pracowników socjalnych - praca wychowawcza w szkole/poza szkołą z rodzicami (poradnictwo, wsparcie psychologiczno- pedagogiczne) - szersza informacja dot. możliwości skorzystania z pomocy, usług specjalistycznych
— rodziny wielodzietne oraz rodziny niepełne	j.w.
— osoby niepełnosprawne, przewlekle chore, osoby z zaburzeniami psychicznymi	- większa dostępność do lekarzy specjalistów, - bariery architektoniczno – komunikacyjne, - wsparcie rodzin/ osób opiekujących się tymi osobami,
— ofiary patologii życia rodzinnego	- programy rozwiązywania problemów alkoholowych, - kluby wsparcia dla osób uzależnionych i rodzin osób uzależnionych, - bogatsza oferta zajęć pozalekcyjnych,

	sportowych i kulturalnych
— bezrobotni	- kierowanie, proponowanie szkoleń i kursów doszkalających, zwiększania wiedzy i umiejętności, mobilności osób bezrobotnych,
— osoby starsze, samotne	- utworzenie dziennego klubu seniora, - organizacja spotkań, - organizacja dnia seniora
— osoby uzależnione od narkotyków, alkoholu i innych środków uzależniających	- programy rozwiązywania problemów alkoholowych (profilaktyka), - kluby wsparcia dla osób uzależnionych i rodzin osób uzależnionych, - edukacja poprzez pogadanki w szkole (policja – inne służby);
— brak współpracy i zaangażowania różnych instytucji z terenu gminy w zakresie pomocy społecznej	- organizowanie regularnych spotkań (ewaluacyjnych, problemowych i innych),
— mała oferta szkoleniowa dla poszczególnych grup społecznych	- zwiększenie oferty szkoleniowej poprzez realizację projektów skierowanych dla poszczególnych grup społecznych

II. ZASOBY INSTYTUCJONALNE I SPOŁECZNE[3] GMINY SŁAWATYCZE W ZAKRESIE OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ. ANALIZA SWOT.

W Gminie Sławatycze działają następujące instytucje / organizacje zajmujące się problemami dziecka i rodziny:

- Zespół Szkół w Sławatyczach
- Gminny Ośrodek Kultury w Sławatyczach,
- Gminna Biblioteka Publiczna,
- Stowarzyszenie Rozwoju Gminy,
- Koła Gospodyń Wiejskich.
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławatyczach.
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Liczba posiedzeń komisji: w roku 2010 – 16, w roku 2011 – 12, w roku 2012 – 10.

Przeprowadzono rozmowy z osobami uzależnionymi od alkoholu: w roku 2010 – 6, w roku 2011 – 10, w roku 2012- 11, Przeprowadzono rozmowy z rodzinami osób uzależnionych od

[3] Szczegółowy opis zasobów społecznych w: Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sławatycze na lata 2014 – 2020.

alkoholu: w roku 2010—8, w roku 2011-10, a w roku 2012 -9. Skierowano na leczenie odwykowe: w roku 2010 – 3 osoby, w roku 2011 – 4 osoby, w roku 2012 – 3 osoby. Objęto kontrolą punkty sprzedaży: w roku 2010 – 2 punkty, w roku 2011 – 12.

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Skład zespołu:

Przewodnicząca zespołu- Irena Patczyk Kierownik GGOPS

1.Halina Korzeniewska-Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sławatyczach.

2.Dorota Nowak - Starszy kurator zawodowy II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w białej Podlaskiej

3.Edyta Zwierzchowska - Specjalista Pracy Socjalnej GGOPS Sławatycze

4.Piotr Dudkiewicz - Pracownik GGOPS

5.Adrian Ruszyński - sierż. szt. referent Zespołu Dzielnicowych Komisariatu Policji w Wisznicach

6.Jolanta Buczek - Zespół Szkół w Sławatyczach

7.Sylwia Gruszkowska - Psycholog-Pedagog Zespół Szkół w Sławatyczach

8.Bolesław Szulej - Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Sławatycze

W roku 2012 zostały sporządzone 2 Niebieskie Karty A – 2, w roku 2013 – 4, w tym : jednostek organizacyjnych pomocy społecznej – 1, w roku 2013 -3,oświaty - 1. Policji – 1. Liczba sporządzonych Niebieskich Kart C przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę Roboczą – 1, w roku 2013 -2. Liczba sporządzonych Niebieskich Kart D przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę roboczą – 1, w roku 2013 -2. Liczba zakończonych przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę Roboczą procedur „Niebieskie Karty", na skutek zakończenia przemocy w rodzinie lub zrealizowania indywidualnego planu pomocy – 2, w roku 2013 - 3. W 2012r Zespół Interdyscyplinarny/Grupy robocze zbierał się na 4 posiedzenia, w 2013r - liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego/Grup roboczych wyniosła 7.

- Analiza SWOT

Aby zaprojektować skuteczne cele i działania na rzecz dziecka i rodziny i przeciwdziałania przemocy w rodzinie, do dopełnienia obrazu diagnostycznego gminy w tym zakresie, posłużono się analizą SWOT. Przeanalizowano obecny potencjał gminy

(mocne i słabe strony) oraz wskazano na zewnętrzne warunki i procesy, które wpływają lub w najbliższym czasie będą wpływać na funkcjonowanie gminy w analizowanym obszarze (szanse i zagrożenia).

MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
-wykwalifikowana kadra instytucji -silna oświata -profesjonalna i aktywna działalność GKRPA -aktywna działalność zespołu interdyscyplinarnego -punkty konsultacyjno – terapeutyczne -tradycyjne rodziny -małe środowisko - „każdy zna każdego" -profesjonalne i aktywne instytucje znające lokalne środowisko: szkoły, GOPS -współpraca między instytucjami -dostęp do specjalistów w szkołach -tradycyjna religijność rodzin -niska przestępczość	-brak chęci pomocy i zaangażowania ze strony społeczeństwa -brak dostatecznej infrastruktury społecznej: mieszkań chronionych i socjalnych, żłobków -mała ilość środków finansowych na działanie -brak ngo działających na rzecz dziecka i rodziny -mentalność społeczeństwa – stereotypy blokujące korzystanie z usług specjalistów -ubogi rynek pracy
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
-nieskażone środowisko naturalne, rozwój turystyki w tym agroturystyki -środki UE -właściwe ustawy i przepisy -zaangażowanie mediów walkę z problemami społecznymi –przerwanie zmowy milczenia, łamanie stereotypów -pozytywne wzorce jako przykład do naśladowania	-system wychowawczy, który większość działań składa na szkołę i Kościół -system wychowania bezstresowego, bez zasad i wymagań -osłabienie wartości rodzinnych, zachwianie relacji rodzic – dziecko -konsumpcyjny styl życia, bez wartości -długie procedury, biurokracja w sądach -słaba komunikacja pomiędzy instytucjami -przepełnienie instytucji zajmujących się pomocą rodzinie (ośrodki wychowawcze) -szkodliwe wzorce -polaryzacja społeczeństwa –zwiększenie dystansu pomiędzy biednymi a bogatymi -kryzys ekonomiczny -emigracja zarobkowa -starzenie się społeczeństwa -destrukcyjna rola mediów

III. PLANOWANIE DZIAŁAŃ

1.Obszary priorytetowe gminy w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną.

Biorąc pod uwagę obszar merytoryczny, którego dotyczy program, można wyróżnić następujące obszary priorytetowe:

- dzieci i młodzież
- rodziny

Obszary te mają swoje odzwierciedlenie w celach ujętych w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sławatycze na lata 2014 -2020, gdzie jako priorytetowe wyodrębniono 2 obszary, które uznano za najważniejsze w realizacji wizji rozwoju gminy. Są to:

- Przeciwdziałanie bezrobociu, ubóstwu i uzależnieniom oraz zapobieganie ich skutkom

- Kształtowanie młodego pokolenia, które jest przyszłością gminy

Cele operacyjne:

- Wzrost kompetencji i wiedzy potrzebnej na rynku pracy
- Tworzenie zintegrowanego systemu wsparcia na rzecz osób i rodzin potrzebujących
- Zapewnienie różnorodności form wsparcia
- Rozwój oferty edukacyjnej, kulturalnej i sportowej
- Aktywizacja młodzieży na rzecz społeczności lokalnej
- Usprawnienie systemu profilaktyki dzieci i młodzieży

2.Cele strategiczne, operacyjne i zadania dla programu.

- **RODZINY**

Cel strategiczny: <u>Wieloaspektowy rozwój rodziny</u>

Cele operacyjne	Zadania	Wskaźniki realizacji zadań	Wykonawca	Budżet
Przeciw-działanie bezrobociu.	Szkolenia zawodowe zwiększające szanse na rynku pracy.	- ilość przeszkolonych osób	GOPS, NGO, PUP	środki własne, środki zewnętrzne
	Promocja gminy –	- ilość nowych	NGO,	środki

	stworzenie oferty agroturystycznej.	gospodarstw agroturystycznych - ilość turystów odwiedzających gminę	inicjatywy prywatne	zewnętrzne
	Tworzenie nowych miejsc pracy, m.in. w sektorze ekonomii społecznej.	- ilość nowych miejsc pracy - ilość nowych przedsiębiorstw - ilość założonych podmiotów ekonomii społecznej	GOPS, NGO, PUP, inicjatywy prywatne	środki własne, środki zewnętrzne
Przeciw-działanie uzależnie-niom.	Edukacja rodziców i sprzedawców w zakresie uzależnień.	- ilość podjętych działań - ilość osób objętych działaniami	NGO, placówki oświatowe, GKRPA	środki własne, środki zewnętrzne
	Działalność punktów pełniących dyżury w zakresie porad i motywacji.	- ilość punktów - ilość osób, którym udzielono wsparcia	NGO, GKRPA	środki własne, środki zewnętrzne
	Promocja zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów.	- ilość imprez bezalkoholowych - ilość działań edukacyjnych - ilość osób objętych działaniami	GOPS, UG, GOK, GBP, NGO, placówki oświatowe, GKRPA	środki własne, środki zewnętrzne
	Tworzenie grup AA	- ilość nowych grup - ilość osób objętych działaniami	GKRPA, UG, NGO	środki własne, środki zewnętrzne
Pomoc rodzinom będącym w trudnej sytuacji materialnej.	Dożywianie dzieci w placówkach oświatowych.	- ilość osób objętych działaniami	GOPS, NGO, sponsorzy	środki własne, środki zewnętrzne
	Pomoc finansowa i w naturze.	- ilość rodzin objętych działaniami	GOPS, sponsorzy	środki własne, środki zewnętrzne
	Organizowanie akcji charytatywnych na rzecz ubogich rodzin.	- ilość rodzin objętych działaniami - ilość zorganizowanych	GOPS, NGO, UG, organizacje kościelne	środki własne, środki zewnętrzne

		akcji		
	Stypendia dla zdolnych dzieci z ubogich rodzin.	- ilość osób objętych działaniami	UG, fundacje	środki własne, środki zewnętrzne
	Poradnictwo dla rodzin borykających się z trudną sytuacją materialną.	- ilość rodzin objętych działaniami	GOPS, NGO,	środki własne, środki zewnętrzne
Podniesienie wydolności wychowawczej rodziny.	Pedagogizacja rodziny.	- ilość organizowanych spotkań - ilość osób objętych działaniami edukacyjnymi	GOPS, placówki oświatowe, poradnie psychologiczno-pedagogiczne	środki własne
	Działania służące poprawieniu relacji rodzic – dziecko poprzez organizacje warsztatów, spotkań rodzinnych .	- ilość organizowanych warsztatów - ilość organizowanych spotkań rodzinnych	GOPS, UG, GOK, GBP, NGO, placówki oświatowe,	środki własne, środki zewnętrzne
	Poradnictwo psychologiczno – pedagogiczne dla rodzin borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.	- ilość spotkań ze specjalistami	Poradnia psychologiczno-pedagogiczne, placówki oświatowe	środki własne
	Działania służące podniesieniu kompetencji rodziny w walce z problemami – treningi kompetencji społecznych, treningi radzenia sobie ze stresem.	- ilość organizowanych spotkań - ilość osób biorących udział w spotkaniach	GOPS, poradnia psychologiczno-pedagogiczne, ngo,	środki własne
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	Tworzenie punktów konsultacyjnych ze specjalistami: prawnikiem, lekarzem, psychologiem; zorganizowanie telefonu zaufania.	- ilość utworzonych punktów wsparcia dla ofiar przemocy - ilość osób korzystających ze wsparcia - zorganizowanie całodobowego	GKRPA, NGO, poradnia uzależnień	środki własne, środki zewnętrzne

		telefonu zaufania		
	Działania edukacyjne na rzecz walki z przemocą.	- ilość podjętych działań - ilość uczestników spotkań	GKRPA, NGO, Zespół Interdyscyplinar-ny, placówki oświatowe	środki własne, środki zewnętrzne
	Działania terapeutyczne dla ofiar przemocy w rodzinie.	- ilość spotkań - ilość osób korzystających ze wsparcia	Poradnia uzależnień, grupy wsparcia	środki własne, środki zewnętrzne
	Utworzenie świetlicy terapeutycznej.	- utworzenie świetlicy		środki własne, środki zewnętrzne
	Wsparcie rodzin wielodzietnych	Objęcie rodzin wielodzietnych Kartą Dużej Rodziny	Jst, ngo, GOPS	środki własne, środki zewnętrzne
	Współpraca międzyinstytucjonal-na na rzecz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.	- ilość podjętych wspólnych działań edukacyjnych - ilość osób objętych działaniami	UG, Policja, GKRPA, GOPS, Zespół Interdyscyplinar-ny, sąd, kuratorzy, NGO, instytucje kościelne	środki własne, środki zewnętrzne
Przeciw-działanie rozpadowi rodzin.	Kultywowanie więzi rodzinnych, spotkania międzypokoleniowe, festyny rodzinne.	- ilość zorganizowanych spotkań - ilość osób biorących udział w spotkaniach	GOK, GOPS, UG, GKRPA	środki własne, środki zewnętrzne
	Finansowanie funkcjonowania rodzin wspierających	-ilość rodzin wspierających	GOPS	środki własne, środki zewnętrzne
	Zatrudnienie asystenta rodziny i pomoc rodzinom dotkniętym kryzysem	- ilość opracowanych i realizowanych planów pracy z rodziną - ilość podjętych działań interwencyjnych i zaradczych	GOPS	środki własne

		w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin, - ilość godzin indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci		
	Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin w kryzysie, pomoc mediatora.	- ilość zorganizowanych porad - ilość rodzin objętych pomocą asystenta rodziny - ilość rodzin korzystających z mediacji	GOPS, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, sąd, NGO	środki własne, środki zewnętrzne
	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy	- sprawozdania miesięczne	GOPS	środki własne,
	Przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o zaległościach rodziców w opłatach za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	- sprawozdania miesięczne	GOPS	środki własne
Rozwój kompetencji specjalistycznej kadry zajmującej się pomocą rodzinie	Tworzenie warunków do podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny	- ilość zatrudnionych asystentów rodziny -ilość szkoleń dla asystentów rodziny	GOPS Instytucje szkoleniowe	środki własne, środki zewnętrzne
	Szkolenia i doradztwo dla	- ilość szkoleń - ilość osób	GOPS Instytucje	środki własne,

	pracowników instytucji zajmujących się pomocą rodzinie	biorących udział w szkoleniach	szkoleniowe	środki zewnętrzne
	Uczestnictwo w konferencjach specjalistycznych	- ilość konferencji - ilość osób biorących udział w konferencjach	GOPS Instytucje szkoleniowe	środki własne, środki zewnętrzne
	Finansowanie kosztów szkoleń rodzin wspierających	- ilość rodzin, które wzięły udział w szkoleniach	GOPS Instytucje szkoleniowe	środki własne,

- **DZIECI I MŁODZIEŻ**

Cel strategiczny: <u>Zapewnienie wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży w Gminie Sławatycze</u>

Cele operacyjne	**Zadania**	**Wskaźniki realizacji zadań**	**Wykonawca**	**Budżet**
Działania podnoszące poziom bezpieczeństwa w gminie oraz zapobieganie uzależnieniom.	Prowadzenie programów profilaktycznych dotyczących uzależnień, agresji, radzenia sobie ze stresem, spektakle profilaktyczne.	- ilość przeprowadzonych zajęć, spotkań, spektakli - ilość osób korzystających z zajęć	Policja, placówki oświatowe, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, NGO	środki własne, środki zewnętrzne
	Prowadzenie programów pomocy dla dzieci i młodzieży dotkniętych uzależnieniem od komputera, Internetu.	- ilość przeprowadzonych zajęć, - ilość osób korzystających z zajęć	Placówki oświatowe, poradnie psychologiczno-pedagogiczne	środki własne, środki zewnętrzne
	Utworzenie świetlic socjoterapeutycznych.	- ilość utworzonych świetlic/ świetlic socjoterapeutycznych		środki własne, środki zewnętrzne
	Zorganizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży	- ilość zorganizowanych wyjazdów - ilość osób objętych	GKRPA, GOPS, NGO	środki własne, środki zewnętrzne

	z programem profilaktycznym.	działaniami		
	Organizowanie akcji poprawiających bezpieczeństwo dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie przestępstwom na tle seksualnym, sposoby radzenia sobie z przemocą w grupach rówieśniczych, w rodzinie, cyberprzemoc.	- ilość prelekcji, zajęć, zorganizowanych akcji - ilość osób objętych działaniami edukacyjnymi	Policja, GOPS, UG, GOK, GBP, NGO, placówki oświatowe, GKRPA	środki własne, środki zewnętrzne
	Organizowanie prelekcji w szkołach przez specjalistów z policji, psychologów, pracowników GOPS itp.	- ilość prelekcji - ilość osób objętych działaniami edukacyjnymi	Policja, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, GOPS, NGO, placówki oświatowe, GKRPA	środki własne, środki zewnętrzne
Promocja pozytyw-nych wzorców zachowań.	Zagospodarowanie czasu wolnego: wolontariat, zajęcia pozalekcyjne, organizacje zajęć ukierunkowanych na rozwój osobowościowy dzieci i młodzieży.	- ilość zorganizowanych zajęć - ilość osób objętych zajęciami	GOPS, UG, GOK, GBP, NGO, placówki oświatowe, GKRPA	środki własne, środki zewnętrzne
	Organizacja spotkań z ludźmi odnoszącymi sukcesy, idolami.	- ilość zorganizowanych spotkań	GOPS, UG, GOK, GBP, NGO, placówki oświatowe, GKRPA	środki własne, środki zewnętrzne
	Organizacja zajęć podnoszących aktywność, zaradność życiową.	- ilość zorganizowanych zajęć - ilość osób objętych działaniami edukacyjnymi	GOPS, UG, GOK, GBP, NGO, placówki oświatowe, GKRPA	środki własne, środki zewnętrzne
	Tworzenie świetlic środowiskowych.	- ilość stworzonych świetlic - ilość osób korzystających		środki własne, środki zewnętrzne

		ze świetlic		
Integracja społeczna dzieci i młodzieży niepełno-sprawnej.	Organizacja gier i zabaw integracyjnych.	- ilość zorganizowanych działań - ilość osób biorących udział w działaniach	GOK, placówki oświatowe	środki własne, środki zewnętrzne
	Organizacja grup i klas integracyjnych.	- ilość zorganizowanych grup/klas integracyjnych - ilość osób niepełnosprawnych objętych działaniami	placówki oświatowe	środki własne, środki zewnętrzne
Przeciw-działanie wczesnemu macierzy-stwu i ojcostwu.	Organizacja profesjonalnych szkoleń i kursów.	- ilość zorganizowanych spotkań - ilość osób objętych działaniami	Placówki oświatowe	środki własne, środki zewnętrzne
Wyrówny-wanie szans edukacyj-nych.	Stypendia dla szczególnie uzdolnionych dzieci i młodzieży.	- ilość przyznanych stypendiów	UG, NGO, placówki oświatowe,	środki własne, środki zewnętrzne
	Specjalne programy dla dzieci i młodzieży zdolnej.	- ilość osób objętych działaniami - ilość realizowanych programów	Placówki oświatowe, UG	środki własne, środki zewnętrzne
Opieka nad dziećmi i młodzieżą z rodzin niewydol-nych opiekuńczo.	Tworzenie grup samopomocowych dla dzieci i młodzieży doświadczających zagrożeń w rodzinie (przemoc, uzależnienia, bezradność opiekuńczo-wychowawcza rodziców, sieroctwo, eurosieroctwo).	- ilość utworzonych grup - ilość osób objętych działaniami	GOPS, UG, NGO, placówki oświatowe, GKRPA	środki zewnętrzne
	Pokazywanie	- ilość pogadanek,	GOPS, UG,	środki

pozytywnych wzorców jako przykład do naśladowania, kształtowanie i wpajanie zasad savoir-vivre.	lekcji poświęconych tej tematyce - ilość spotkań z osobami służącymi jako wzór do naśladowania	GOK, GBP, NGO, placówki oświatowe, GKRPA	własne, środki zewnętrzne
Wzmacnianie więzi rodzinnych i integracja z dziećmi niepełnosprawnymi poprzez organizację świąt, np. Dnia Matki, Babci, Seniora, Rodziny itp.; organizacja spotkań z psychologiem dla dzieci i rodziców.	- ilość zorganizowanych działań - ilość osób objętych działaniami	GOK, UG, GBP, placówki oświatowe, GOPS	środki własne, środki zewnętrzne
Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	- ilość dzieci	GOPS	Środki własne
Praca specjalistyczna z dziećmi z rozbitych rodzin.	- ilość dzieci objętych opieką - ilość zorganizowanych spotkań specjalistycznych	Poradnia psychologiczno-pedagogiczna, pedagog szkolny, GOK, GOPS, ngo	Środki własne, środki zewnętrzne

3.Harmonogram wdrażania programu.

RODZINY

Cel strategiczny: Wieloaspektowy rozwój rodziny

Cele operacyjne	Zadania	2014	2015	2016
Przeciwdziałanie bezrobociu.	Szkolenia zawodowe zwiększające szanse na rynku pracy.	X	X	X
	Promocja gminy – stworzenie oferty agroturystycznej.	X	X	X
	Tworzenie nowych miejsc pracy, m.in. w sektorze ekonomii społecznej.	X	X	X
Przeciwdziałanie uzależnieniom.	Edukacja rodziców i sprzedawców w zakresie uzależnień.	X	X	X
	Działalność punktów pełniących dyżury w zakresie porad i motywacji.	X	X	X
	Promocja zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów.	X	X	X
	Tworzenie grup AA	X	X	X
Pomoc rodzinom będącym w trudnej sytuacji materialnej.	Dożywianie dzieci w placówkach oświatowych.	X	X	X
	Pomoc finansowa i w naturze.	X	X	X
	Organizowanie akcji charytatywnych na rzecz ubogich rodzin.	X	X	X
	Stypendia dla zdolnych dzieci z ubogich rodzin.	X	X	X
	Poradnictwo dla rodzin borykających się z trudną sytuacją materialną.	X	X	X
Podniesienie wydolności wychowawczej rodziny.	Pedagogizacja rodziny.	X	X	X
	Działania służące poprawieniu relacji rodzic – dziecko poprzez organizacje warsztatów, spotkań rodzinnych.	X	X	X
	Poradnictwo psychologiczno – pedagogiczne dla rodzin borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.	X	X	X

	Działania służące podniesieniu kompetencji rodziny w walce z problemami – treningi kompetencji społecznych, treningi radzenia sobie ze stresem.	X	X	X
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	Tworzenie punktów konsultacyjnych ze specjalistami: prawnikiem, lekarzem, psychologiem; zorganizowanie telefonu zaufania.	X	X	X
	Działania edukacyjne na rzecz walki z przemocą.	X	X	X
	Działania terapeutyczne dla ofiar przemocy w rodzinie.	X	X	X
	Utworzenie świetlicy terapeutycznej.	X	X	X
	Współpraca międzyinstytucjonalna na rzecz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.	X	X	X
Przeciwdziałanie rozpadowi rodzin.	Kultywowanie więzi rodzinnych, spotkania międzypokoleniowe, festyny rodzinne.	X	X	X
	Pomoc asystenta rodziny rodzinom dotkniętym kryzysem.	X	X	X
	Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin w kryzysie, pomoc mediatora.	X	X	
	Finansowanie funkcjonowania rodzin wspierających.	X	X	X
	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.	X	X	X
	Przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o zaległościach rodziców w opłatach za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	X	X	X
Rozwój kompetencji specjalistycznej kadry zajmującej się pomocą rodzinie	Tworzenie warunków do podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny	X	X	X
	Szkolenia i doradztwo dla pracowników instytucji zajmujących się pomocą rodzinie	X	X	X
	Uczestnictwo w konferencjach specjalistycznych	X	X	X
	Finansowanie kosztów szkoleń rodzin wspierających	X	X	X

DZIECI I MŁODZIEŻ

Cel strategiczny: Zapewnienie wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży w Gminie Sławatycze

Cele operacyjne	Zadania	2014	2015	2016
Działania podnoszące poziom bezpieczeństwa w gminie oraz zapobieganie uzależnieniom.	Prowadzenie programów profilaktycznych dotyczących uzależnień, agresji, radzenia sobie ze stresem, spektakle profilaktyczne.	X	X	X
	Prowadzenie programów pomocy dla dzieci i młodzieży dotkniętych uzależnieniem od komputera, Internetu.	X	X	X
	Utworzenie świetlic socjoterapeutycznych.	X	X	X
	Zorganizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży z programem profilaktycznym.	X	X	X
	Organizowanie akcji poprawiających bezpieczeństwo dzieci i młodzieży, np. „Bezpieczne wakacje", „Zachowaj trzeźwy umysł", przeciwdziałanie przestępstwom na tle seksualnym, sposoby radzenia sobie z przemocą w grupach rówieśniczych, w rodzinie, cyberprzemoc.	X	X	X
	Organizowanie prelekcji w szkołach przez specjalistów z policji, psychologów, pracowników GOPS itp.	X	X	X
Promocja pozytywnych wzorców zachowań.	Zagospodarowanie czasu wolnego: wolontariat, zajęcia pozalekcyjne, organizacja zajęć ukierunkowanych na rozwój osobowościowy dzieci i młodzieży.	X	X	X
	Organizacja spotkań z ludźmi odnoszącymi sukcesy, idolami.		X	X
	Organizacja zajęć podnoszących aktywność, zaradność życiową.	X	X	X
	Tworzenie świetlic środowiskowych.	X	X	X
Integracja społeczna dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.	Organizacja gier i zabaw integracyjnych.	X	X	X
	Organizacja grup i klas integracyjnych.	X	X	X
Przeciwdziałanie	Organizacja profesjonalnych szkoleń	X	X	X

wczesnemu macierzystwu i ojcostwu.	i kursów.			
Wyrównywanie szans edukacyjnych.	Stypendia dla szczególnie uzdolnionych dzieci i młodzieży.	X	X	X
	Specjalne programy dla dzieci i młodzieży zdolnej.	X	X	X
Opieka nad dziećmi i młodzieżą z rodzin niewydolnych opiekuńczo.	Tworzenie grup samopomocowych dla dzieci i młodzieży doświadczających zagrożeń w rodzinie (przemoc, uzależnienia, bezradność opiekuńczo-wychowawcza rodziców, sieroctwo, eurosieroctwo).	X	X	X
	Pokazywanie pozytywnych wzorców jako przykład do naśladowania, kształtowanie i wpajanie zasad savoir-vivre.	X	X	X
	Wzmacnianie więzi rodzinnych i integracja z dziećmi niepełnosprawnymi poprzez organizację świąt, np. Dnia Matki, Babci, Seniora, Rodziny itp.; organizacja spotkań z psychologiem dla dzieci i rodziców.	X	X	X
	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo– terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	X	X	X
	Praca specjalistyczna z dziećmi z rozbitych rodzin.	X	X	X

4. Zasady monitorowania programu oraz weryfikowania jego założeń.

Monitoring i ewaluacja programów strategicznych polegają na systematycznej ocenie realizowanych zadań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez, np. zmianę regulacji prawnych, powstanie nowych problemów społecznych. Ewaluacja jest procedurą z natury normatywną, gdyż z jednej strony wykorzystuje się w niej istniejące normy, z drugiej zaś w jej wyniku mogą pojawić się propozycje wprowadzenia nowych norm i procedur. Jej podstawowym celem jest

dostarczenie podmiotom realizującym politykę społeczną w gminie wiedzy potrzebnej przy podejmowaniu decyzji.

Elementami skutecznego monitoringu i ewaluacji będą przede wszystkim:

- Zespół wdrażający Program Wsparcia Rodziny, który jest tożsamy z Zespołem Interdyscyplinarnym
- Roczna ocena wdrażania Programu.

Zespół wdrażający Program będzie spotykał się raz w roku, by ocenić poziom wdrażania poszczególnych celów i kierunków działań. Zespół swoją ocenę przedstawi wójtowi i radzie, sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań. Zespól również będzie wnioskował o aktualizacje Programu i/lub przyjęcie nowych celów strategicznych, operacyjnych czy zadań.

Wskaźniki realizacji poszczególnych zadań zostały wskazane przy opisie zadań. Ważne z punktu realizacji celów programu są również wskaźniki – instrumenty polityki społecznej, za pomocą których cele mogą być osiągnięte lub które mogą wspomagać procesy osiągania celów. Są to m.in. procentowe udziały:

- osób dotkniętych problemami alkoholowymi korzystających z pomocy w tym zakresie w ogóle osób dotkniętych tymi problemami,
- osób dotkniętych problemami alkoholowymi należących do klubów AA itp. w ogóle osób dotkniętych tymi problemami,
- młodzieży wyedukowanej w zakresie zagrożeń alkoholowych w ogóle młodzieży,
- młodzieży wyedukowanej w zakresie zagrożeń związanych z narkotykami w ogóle młodzieży,
- osób dotkniętych problemami narkomanii korzystających z pomocy w tym zakresie w ogóle osób dotkniętych tymi problemami,
- osób dotkniętych problemami ubóstwa korzystających z pomocy w tym zakresie w ogóle osób dotkniętych tymi problemami,
- osób dotkniętych problemami dotyczącymi niepełnosprawności korzystających z pomocy w tym zakresie w ogóle osób dotkniętych tymi problemami.

Powyższe wskaźniki są w większości dostępne w zbiorach statystyki publicznej oraz w zasobach informacyjnych instytucji zajmujących się pomocą społeczną. Część danych

może być zbierana okresowo poprzez badania ankietowe wśród mieszkańców gminy oraz w kluczowych dla rozwiązywania problemów społecznych instytucjach.

Program będzie podlegał ewaluacji na przestrzeni kolejnych 3 lat.

Ewaluacja powinna:

- sprzyjać rozwojowi instytucji pomocy społecznej i projektów, które są w niej realizowane,
- przyczyniać się do wzrostu skuteczności działań i odpowiedzialności osób, które te działania realizują,
- pomóc odpowiedzieć na pytanie : czy kierunek działań programu jest właściwy.

Sprawozdawczość prowadzona będzie przez zespół interdyscyplinarny. Sprawozdanie z realizacji programu sporządzane będzie raz na rok w terminie do końca I kwartału następnego roku kalendarzowego i przekładane Radzie Gminy. Sprawozdania z realizacji poszczególnych projektów wpisujących się w niniejszy program sporządzane będą przez każdego głównego realizatora - lidera projektu i przekładane w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sławatyczach.

Ponadto GOPS zobowiązany jest do przygotowywania sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. z 2011 r., Nr 149).

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
mgr inż. Józef Chomiczewski